

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

ENERGETSKO UPRAVLJANJE STAVB

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Splošni cilji predmeta so:

- spremljati razvoj sistemov učinkovite rabe in obnovljivih virov energije;
- racionalno rabiti energijo, material, čas, naprave in orodja;
- varovati zdravje in okolje;
- načrtovati vzdrževanje in popravila komunalno energetskega sistema objektov, energetskih strojev in naprav.

Specifično strokovno usmerjeni cilji so:

- uporabljati in načrtovati sisteme ogrevanja, hlajenja, prezračevanja in klimatizacije stavb ter priprave tople sanitarne vode;
- uporabljati, načrtovati in vključevati sisteme lokalnih obnovljivih virov energije;
- izvajati splošni koncept energetskega upravljanja v smislu standarda SIST ISO 50001;
- načrtovati in uporabljati energetski monitoring stavb in izvajati energetsko knjigovodstvo;
- vzpostaviti in vzdrževati energetski nadzorni sistem stavbe.

3. PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

Pri predmetu si študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

1. uporabljanje komunalno energetskih sistemov in naprav stavbe;
2. uporabljanje obnovljivih virov energije;
3. izvajanje energetskega upravljanja stavb;
4. izvajanje energetskega monitoringa stavb;
5. uporabljanje energetskega nadzornega sistema stavbe.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
1. Uporabljanje komunalno energetskih sistemov in naprav stavbe:	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna vrste energij; • spozna osnovne veličine stanja; • definira osnovne veličine stanja in njihove enote ter zna pretvarjati enote; • definira pojme: volumensko delo, notranja energija, toplota in specifična toplota; • spozna prvi glavni zakon termodinamike – energijski zakon; • pojasni vpliv temperature na pline, tekočine in trdnine; • pojasni pojem krožnega procesa (delovni in hladilni procesi); • spozna pomen Carnotovega krožnega procesa; • spozna parametre bivalnega ugodja (mikroklima); • spozna osnovne principe prenosa toplote (prevod, prestop in prehod toplote); • razume prehodnost toplote in pozna pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah; • spozna in izbere izolacijske materiale; • zna določiti izgube toplote v zgradbah in energijsko število; • razloži delovanje s simboli narisanih energetskih sistemov; • spozna osnovne vrste in principe delovanja ogrevalnih in hladilnih sistemov; • razloži delovanje kotla za centralno ogrevanje z vidika izgorevanja in izrabe toplote; • spozna dimenzioniranje ogrevalnega sistema in pomen hidravličnega uravnoveženja razvoda; • spozna pomen in vlogo prezračevalnih in klimatskih naprav v stavbah; • spozna pomen rekuperacije; • spozna načine krmiljenja in regulacije ogrevalnih in klimatizacijskih naprav. 	<ul style="list-style-type: none"> • izračuna količino toplote za segrevanje neke snovi; • izračuna spremembo volumna tekočine in dimenzij trdnih teles zaradi spremembe temperature; • z diagramom prikaže volumensko in tehnično delo; • definira izkoristek krožnih procesov ter hladilno in grelna število hladilnih procesov; • izračuna količino toplote za segrevanje vode, uparjanje in pregrevanje pare pri konstantnem tlaku; • izračuna toplotne izgube objekta in dimenzionira ogrevalni sistem; • izračuna in analizira energijsko število za izbrani objekt; • izvede pravilne nastavitve termostatskih in tlačnih ventilov ter ventilov za hidravlično uravnoveženje ogrevalnega razvoda; • izvede meritev in analizo dimnih plinov pri kotlu za centralno ogrevanje; • izdelava idejne zasnove in sheme klimatizacije in prezračevanja stavbe; • izdelava enostavnejši načrt klimatizacije.
2. Uporabljanje obnovljivih virov energije:	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna in razume evropsko energetsko politiko na področju učinkovite rabe in 	<ul style="list-style-type: none"> • dimenzionira sončne sprejemnike toplote;

<p>obnovljivih virov energije in slovensko zakonodajo tega področja;</p> <ul style="list-style-type: none"> • spozna možnosti in načine ogrevanja in hlajenja (absorbicija) stavb z obnovljivimi viri energije; • spozna pomen in način delovanja sončnih ploščatih in vakuumskih sprejemnikov toplote; • spozna načine pridobivanja in uporabo bioplina; • analizira možnosti pridobivanja toplote v kotlih na biomaso; • pozna principe, vrste in načine delovanja toplotnih črpalk; • spozna tehnološke rešitve energetske izrabe obnovljivih virov energije za pridobivanje električne energije; • razume pojem in tipe so-proizvodnje električne energije in toplote; • spozna pomen posebnega statusa proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov energije in so-proizvodnje z visokim izkoristkom; • razume poseben status kvalificiranega proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov energije in so-proizvodnje z visokim izkoristkom. 	<ul style="list-style-type: none"> • nariše načrt kombiniranega ogrevalnega sistema; • izdelava načrt preventivnega vzdrževanja sistema sončnih kolektorjev; • primerja načine pridobivanja bioplina; • izdelava načrt preventivnega vzdrževanja sistema kotlov na biomaso; • izdelava načrt preventivnega vzdrževanja sistemov pridobivanja toplote s toplotno črpalko; • dimenzionira in izbere toplotno črpalko za stanovanjsko hišo; • izračuna grelna število toplotne črpalke in analizira prihranek energije; • izračuna in izdelava shemo energetske samooskrbe individualne stanovanjske hiše z obnovljivimi viri energije; • izdelava shemo za priključitev fotovoltaične elektrarne na omrežje, izvede tehnični pregled in potrebne zagonske meritve elektrarne; • izvede meritve učinkovitosti in kvalitete delovanja manjše kogeneracijske naprave; • izdelava blokovne sheme različnih tehnologij so-proizvodnje; • ovrednoti ekonomičnost lastne postavitve fotovoltaične elektrarne v okolju trgovanja z električno energijo in zagotovljenih premij.
<p>3. Izvajanje energetskega upravljanja stavb:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna postopke energetske analitike in metodologije koncepta energetskega upravljanja stavbe v smislu standarda SIST ISO 50001; • spozna stroškovno specifikacijo energentov in metodo določanja izpustov CO₂; • ovrednoti različne stroške upravljanja in tekočega vzdrževanja naprav z energijo v stavbah; • spozna metodologijo notranje presoje rabe energije v stavbi; • se seznanja s periodičnimi meritvami mikroklimе in porabe energentov ter dokumentiranjem rezultatov v merilne protokole; 	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava izhodiščno analizo porabe energije in stroškov stavbe; • na osnovi porabljene energije določi ekvivalentno primarno energijo in ekvivalent izpusta CO₂; • na osnovi notranje presoje rabe energije v stavbi izdelava tehnično poročilo; • izdelava merilni protokol in poročilo meritve mikroklimе referenčnih prostorov; • izdelava analizo tekoče porabe in stroškov energentov; • skladno s standardom ISO 50001 izdelava poročilo notranje presoje rabe energije stavbe; • izvede meritve parametrov mikroklimе referenčnega prostora z vrednotenjem rezultatov;

<ul style="list-style-type: none"> • spozna osnove in principe merjenja porabe s pomočjo pametnih merilnih naprav; • spozna tehnološko in tehnično dokumentacijo energetskega sistema stavbe; • spozna organizacijsko strukturo sistema za energetsko upravljanje. 	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava ekonomske analize sistema energetskega upravljanja na osnovi različnih poslovnih modelov.
<p>4. Izvajanje energetskega monitoringa stavb:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna osnovno programsko opremo postaje za energetsko upravljanje in energetskega informacijskega sistema; • spozna sistem in programsko okolje/opremo energetskega knjigovodstva; • spozna sistem in programsko okolje/opremo energetskega monitoringa z merjenjem ugodja in porabe energije v realnem času; • spozna sistem in programsko okolje/opremo za upravljanje nadzornega sistema zgradbe; • seznaneni se s sistemom in programskim okoljem/opremo nadzornega sistema prostora; • spozna sistem energetske info točke. 	<ul style="list-style-type: none"> • postavi kontrolne točke za zbiranje podatkov v energetskega informacijskega sistemu; • zajema, obdeluje in arhivira podatke, povezanih z nabavo ter porabo energentov; • izvaja ciljno spremljanje rabe energije; • izvede energetsko analizo objekta in izdelava periodično energetsko poročilo; • testira delovanje energetske info točke in jo oblikuje kot ozaveščevalno orodje s področja URE in OVE.
<p>5. Uporabljanje energetskega nadzornega sistema stavbe:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna sistem in programsko opremo za upravljanje z nadzornim sistemom delovanja lokalnih obnovljivih virov energije; • se seznaneni s krmilno-regulacijskim sistemom energetskega informacijskega sistema; • se seznaneni z možnostmi arhiviranja in vzdrževanja podatkov na energetskega strežniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • upravlja proizvodnjo energije iz avtonomnih energetskega virov na stavbi ali njeni okolici; • izvaja koordinacije in upravlja razmerja med proizvajalcem, distributerjem in porabnikom energije; • izdelava načrt preventivnega vzdrževanja in upravljanja zahtevnejših primerov krmilno-regulacijskega energetskega sistemov in optimizira njihovo delovanje; • izvede rudarjenje aktualnih in arhivskih energetskega podatkov ter izdelava tipične simulacijske modele stavbe in določi ogrevalno-hladilne konstante stavb.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 120 (48 ur predavanj, 72 ur laboratorijskih vaj).

Število ur samostojnega dela študenta: 120 (študij literature in uporaba primernih programskih orodij, analiza vaj in vrednotenje rezultatov).